

Zuidbroekstraat te Oostkerke

Programma van Maatregelen

Rapporten 290

G. De Nutte

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave	2
2.1 Administratieve gegevens	2
2 Gemotiveerd Advies	4
2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site	5
2.2.3 Waardering van de archeologische site	6
2.2.4 Impactbepaling	8
2.2.5 Bepaling van de maatregelen	11

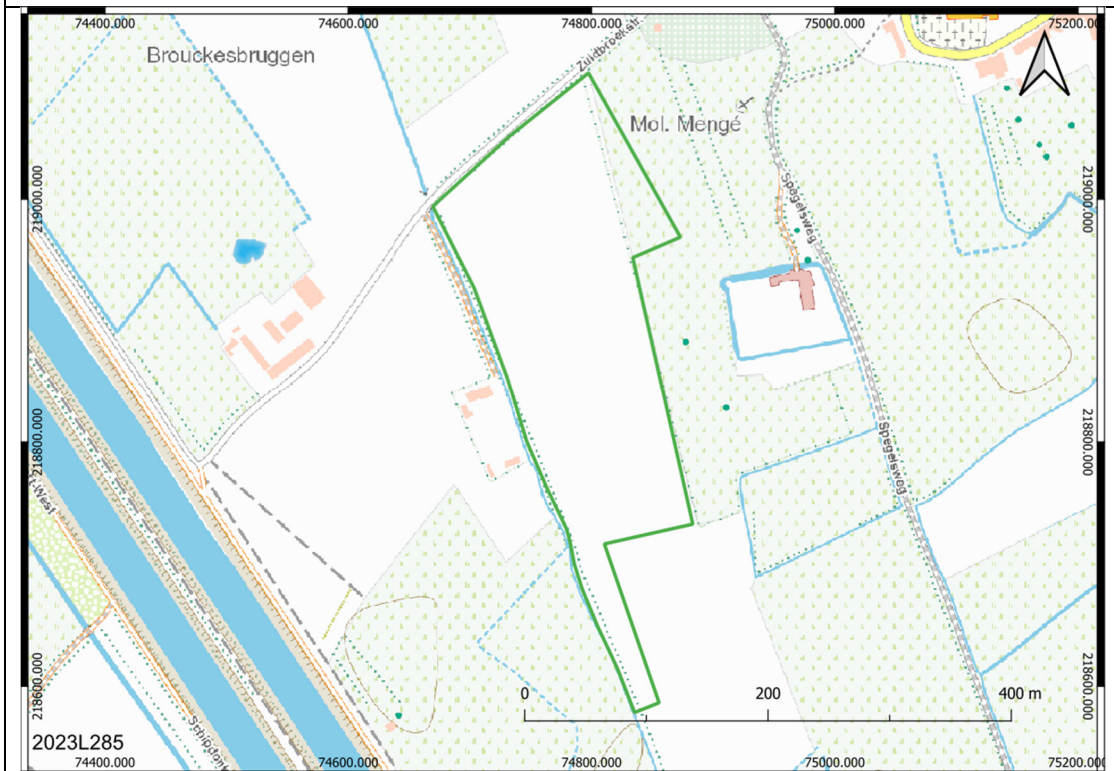
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2023 L 285	
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing	
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	De Nutte Glenn (OE/ERK/Archeoloog/2015/00055), Dorpsstraat 60, 3650 DILSEN-STOKKEM	
Provincie	West-Vlaanderen	
Gemeente	Damme	
Deelgemeente	Oostkerke	
Plaats	Zuidbroekstraat	
Toponiem	n.v.t.	
Bounding Box	X: 74883.032	Y: 219103.622
	X: 74669.295	Y: 218578.839
Kadastrale gegevens	Gemeente: Damme Afdeling: 3 Sectie: C Nrs.: 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61 & 62.	
Kadasterkaart		

Topografische kaart

Oppervlakte
onderzoeksgebied

50 309 m²

Oppervlakte bodemingrepen	≤ 50 309 m ²
Datum uitvoering	14/1/2024 tot en met 19/01/2024
Thesaurus	Bureauonderzoek, micro reliëf, (niveo-)eolische processen, paleolithicum, mesolithicum, neolithicum, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd.
CvGP versie	4.0
Geraadpleegde regio- en/of periodespecialisten & wetenschappelijk advisering	
Omgevingsvergunning	Stedenbouwkundige handelingen

2 Gemotiveerd Advies

2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is enkel een archeologisch bureauonderzoek opgesteld.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Tekstuele analyse binnen het bureauonderzoek.

Binnen het trajectopstel van de specifieke archeologienota was het inzetten van landschappelijke boringen, landschappelijke profielputten, een oppervlaktekartering, een geofysisch onderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, archeologische proefputten gericht op Steentijdsites, archeologische proefputten gericht op sites met een complexe verticale stratigrafie en proefsleuven weinig geschikte, niet optimale en/of onstrategische onderzoeksmethodes om diverse redenen op basis van het bureauonderzoek.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er echter voldoende gegevens voorhanden dat de toekomstige werken totaal geen impact zullen vertonen op de eventuele verschillende aanwezige archeologische relevante niveau's.

Om die reden wordt geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek geadviseerd.

Op basis van het bureauonderzoek werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied.

2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Momenteel is er voornamelijk enkel een verwachting opgesteld, de aanwezigheid van archeologische resten kon nog niet achterhaald worden. Verder onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of een archeologische site aanwezig is.

Op basis van het archeologisch bureauonderzoek werd voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars een onbekende trefkans opgesteld en dit op een onbekende diepte.

Verder geldt een onbekende archeologische verwachting voor nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met de periode "9e-11e eeuw" eveneens op een onbekende diepte onder het bestaande maaiveld. Dit betreft het "oudere" als "oudste" (lees dieperliggend en onder de jongste als oudste alluviale afzettingen) grondsporenniveau.

Minstens vanaf de periode "9^e-11^e" eeuw was het plangebied een stabiel milieu dat niet meer of minder onder invloed stond van de mariene processen.

Op basis hiervan wordt een (maximale) middelhoge verwachting ingeschat voor nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf de "periode 9e-11e eeuw" tot en met de late 18e eeuw. Dit betreft het "jongste" (lees nabij het maaiveld) grondsporenniveau.

*Off-site*verschijnselen kunnen echter nooit volledig uitgesloten worden net zoals evenmin verschijnselen uit WO I/II. Deze laatste zijn in de regio bekend maar zijn moeilijk te voorspellen en betreffen vaak puntvondsten. Niettemin moet men het wel in het achterhoofd houden.

2.2.3 Waardering van de archeologische site

Ondanks dat er een verwachting is opgesteld, kan er momenteel niet met zekerheid gesteld worden dat er een vindplaats aanwezig is.

Indien archeologische resten toch effectief aanwezig zouden zijn, wordt het "waarderingsaspect" betreffende de gaafheid en conservering als volgt ingeschat:

Inzake de gaafheid en conservering van eventuele aanwezige kampementen moet men deze op basis van de huidige gegevens van het bureauonderzoek als onbekend inschatten. Dit niveau situeert zich ook op een onbekende diepte.

De gaafheid en conservering betreffende het "oudste" als "oudere" grondsporenniveau (lees dieperliggend en onder de jongste als oudste alluviale afzettingen) is onbekend maar wordt niettemin op basis van de huidige beschikbare gegevens als eerder matig tot goed beschouwd omwille van de mogelijke bufferende werking van het bovenliggend alluvium.

Niettemin kan er ook voorafgaand sprake zijn geweest van onthoofding door de geulerosie.

Een ander belangrijk element is dat grote delen van het veenlandschap antropogeen werden ontveend. Hierdoor is de kans voor eventuele aanwezige bewaarde archeologische resten eveneens sterk verminderd.

Tevens kan naast de veenontginning er eveneens sprake zijn geweest van de winning van de bovenliggende en jongere klei. Ook deze ontginningsactiviteit leidde tot een verstoord bodemprofiel waardoor de verwachting inzake bewaard ondergronds erfgoed er zeer beperkt is.

De gaafheid en conservering betreffende het "jongste" grondsporenniveau (lees nabij het maaiveld) wordt op basis van de huidige beschikbare gegevens als matig tot goed beschouwd.

Het is echter wel zo dat normaal gezien door de nattere bodemomstandigheden organische resten eventueel wel een betere conservering en gaafheid kunnen vertonen.

2.2.4 Impactbepaling

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 3.7. *Geplande werken en hun bodemingrepen* van het bijhorende bureauonderzoek.

De werken zullen totaal geen of quasi geen toekomstige versturende impact vertonen op de eventueel intacte bewaarde aanwezige archeologische relevante (grondsporen)niveau's.

Er worden dan ook geen eventuele aanwezige sites (grootschalig en/of diepschalig) bedreigd in het kader van onderhavige stedenbouwkundige aanvraag.

Binnen de contouren van het 50 309 m² grote onderzoeksgebied wil men vooral reliëfwijziging doorvoeren voor professionele landbouwactiviteiten.

Concreet wil men de gestockeerde gronddepots open spreiden overheen een oppervlakte van 43 784m². Dat betekent dat het maaiveld in deze zone met 8 cm zal opgehoogd worden.

Het betreft enkel de grond die reeds ter plaatse is, er wordt geen nieuwe grond aangevoerd.

De reeds aanwezige grond zal met een kraan worden opgeladen op een vrachtwagen die over het terrein rijdt en de grond op de juiste plaats weer afkipt. Daarna wordt alles met een bulldozer mooi open gespreid en genivelleerd.

Op de plaats van de huidige tussentijdse opslagplaats wordt eerst de afgegraven zone van 30 cm hoog opnieuw opgevuld met de gestockeerde teelaarde, waarna ook deze zone met 8 cm wordt opgehoogd.

Doorgaans situeert het (eerste) archeologische relevante niveau in Vlaanderen zich maar net onder de bouwvoor/ploeglaag, indien geen sprake is van een pluggenbodem, alluvium, colluvium, stuifzand, ophoging,... Dit is gemiddeld genomen 25 à 50 cm dik. Bij gronden die onder de ploeg zijn is dit meestal zelfs minimum 40 à 50 cm zelfs. In onderhavige situatie is er sprake van holocene mariene afzettingen. Dit betekent dat het "jongste" archeologische relevante niveau zich pas nabij het maaiveld situeert.

Het "oudste" als "oudere" relevante archeologische niveau's situeren zich dieperliggend op tot op heden onbekende dieptes.

ECHTER op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er wellicht voldoende gegevens voorhanden om te zeggen dat de toekomstige bodemingrepen (quasi) geen versturende betreffende richting het archeologische bodemarchief.

Hiervoor worden volgende argumenten aangehaald:

1) Normaliter is een aanvrager voor een dergelijke omgevingsvergunning in het kader van agrarische technische grondverbetering vrijgesteld van een archeologienota bij vergravende bodemingrepen tot een diepte tot 40 cm.

2) De bodemingreep beperkt zich tot een ophoging van 8 cm. Het betreft dus geen versturende en vergravende ingreep onder het bestaande maaiveld.

Het intacte archeologische relevante "jongste" (grondsporen)niveau zal hierbij totaal niet geraakt worden.

Ondanks dat dit een bodemingreep is conform de wetgeving, kan men in kader van deze specifieke situatie weinig tot zelfs geen spreken van een verstorende bodemingreep.

3) Het gaat hier om een bedekt landschap met jonge afzettingen.

Eventuele aanwezige "oudste" als "oudere" grondsporenniveau's als kampementen van jager-verzamelaars situeren zich op een zekere diepte.

Deze niveau's zullen totaal hierbij niet geraakt worden.

4) De ophoging van 8 cm zal hierbij gerealiseerd worden zonder dat de bestaande huidige bouwvoor met een dikte van 25 à 50 cm hierbij zal verwijderd worden. Er wordt namelijk meteen aangezet op het huidige maaiveld.

Anders gezegd er is dus nog sprake van een onderliggende veiligheidsbuffer van 25 à 50 cm dik ten opzichte van het "jongste" grondsporenniveau.

5) Niettemin moet men ook kritisch rekening houden met de uitvoeringswijze. Naast de effectieve gewilde en uiteindelijke situatie moet met ook rekening houden met de werfzone.

Het maaiveld wordt hierbij met zwaar uitvoeringsmateriaal (graafmachines, bulldozers, dumpkarren, niveleerders) betreden om grond aan te voeren voor de ophoging en deze te kunnen nivelleren. Het continu aan- en af rijden van zwaar materiaal op het maaiveld creëert rijsporen die mogelijk, in natte omstandigheden, het "jongste" grondsporenniveau eventueel toch topsgewijs beschadigen tot een zekere diepte.

Bovenstaande is echter onder voorbehoud en eerder in nattere omstandigheden qua uitvoeringswijze. Niettemin is er sprake van een

onderliggende minimale veiligheidsbuffer van 25 à 50 cm betreffende de aanwezige bouwvoor. In praktijk moet dit meer dan voldoende zijn om geen onherstelbare schade aan eventuele aanwezige archeologische sporen en/of vondsten in het projectgebied te veroorzaken.

Indien bovenstaande werken tijdens een voorafgaande drogere periode als tijdens kunnen uitgevoerd worden of tijdens een periode van aanhoudende vorst, zou dit echter nog meer optimaal zijn om zeker geen impact om het eventuele aanwezige archeologische bodemarchief te veroorzaken. Dit is echter een aanbeveling qua uitvoeringswijze.

6) De terreinwerken die gepland zijn, brengen ook een voordeel met zich voor het eventuele aanwezige archeologische bodemarchief. Er wordt een zekere bufferende afdeklaag gecreëerd betreffende de toekomstige landbouwbewerking (ploegen & spoorvorming).

2.2.5 Bepaling van de maatregelen.

Gezien de aard van de toekomstige werkzaamheden (ophoging en dus niet verstorend in de diepte), de diepere diepteligging van het "oudste" als "oudere" bodemarchief betreffende de archeologische verwachtingen en/of de tussenliggende veiligheidsbuffer van 25 à 50 betreffende het "jongste" archeologische relevante niveau en hierdoor het lage tot zeer nihilistische potentieel voor archeologische kennisvermeerdering is bijgevolg de afweging gemaakt om een vrijgave te realiseren voor verder archeologisch (vervolg)onderzoek in het kader van onderhavige werken.

Met andere woorden de impact is nihil. Het archeologische relevante "jongste" niveau waar eventuele archeologische resten zich situeren zal niet verstoord worden door de technische uitvoeringswijze.

Het "oudste" als "oudere" niveau waar eventuele archeologische resten zich situeren zal hierbij totaal niet verstoord worden. Gezien deze op grote dan wel matige diepte zich situeren.

Het advies luidt om een Programma van Maatregelen op te stellen voor een Vrijgave.